

формує необхідність мати у випускника мінімальний досвід праці, тому здобувач на четвертому курсі планує це реалізувати при проходженні виробничої практики.

2. Укрупнення навчальних дисциплін та міждисциплінарні зв'язки. Всі з часом відійшли від маленьких за обсягом дисциплін в один-півтора кредити. Зараз деякі дисципліни мають по дванадцять кредитів. Це дає можливість прибрати дублювання деяких тем у дисциплінах. Є практика того, що викладач з однієї дисципліни може бути задіяний у темі дисципліни, яку він не викладає, але за темою, яка до нього близька. Наприклад, викладач, який викладає дисципліну «Оподаткування», може бути задіяний в дисципліні «Облік за видами економічної діяльності» у темі «Оподаткування малого бізнесу».

3. Співпраця з роботодавцями. Університети стають першим етапом відбору студентів на роботу. Зацікавлена сторона (stakeholder) формує з викладачем програму дисципліни, визначаючи в ній навички, якими не тільки на вимогу викладача, а й на вимогу роботодавця, повинен володіти слухач курсу. Роботодавець може посилювати дисципліну практичними аспектами. При цьому екзамен може проходити і за участю роботодавця як співбесіда для подальшого працевлаштування.

Активне запровадження вищезазначених підходів матиме позитивний ефект для посилення практичних компетентностей у концепції розвитку освітньої діяльності в нашій державі, що, безумовно, дуже важливо для практично-орієнтованих освітніх програм, якою є «Бізнес-економіка».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>.

АКТУАЛЬНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА» ДЛЯ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ

Базецька Г. І.

кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри економіки
Харківського національного університету міського господарства
імені О. М. Бекетова

Навчання за освітньою програмою «Бізнес-економіка» є унікальною можливістю отримати досвід та міцну теоретичну базу, які пов'язують економіку

з бізнес-адмініструванням. Взагалі вищі багатьох країн світу поділяють освітні програми за даними напрямками. Так, спеціальність «Економіка» дозволяє оволодіти знаннями, навичками та компетентностями, які дозволяють майбутньому фахівцю працювати у сфері планування діяльності підприємства, її організації та контролю. Крім того, професійними інтересами фахівця з економіки є виробництво продукції (товарів, робіт або послуг), її просування на ринку, оптимальний розподіл та задоволення споживача з метою постійного зростання обсягу реалізації та максимізації прибутку.

Знання в галузі бізнес-адміністрування дозволяють здійснювати загальне управління сучасними організаціями. Успіх компанії або підприємства залежить від здатності людини, яка ним керує, приймати рішення, керувати командами та встановлювати стратегії. Завдання управління вимагає високого рівня професіоналізму та всебічної підготовки. Акцент при підготовці за даним напрямом робиться на формування компетентностей за адміністративним та стратегічним спрямуванням організацій. Майбутньому фахівцю пропонується опанувати компетентності з розвитку управління економічними, фізичними, технологічними, людськими та нематеріальними ресурсами компанії.

Освітня програма «Бізнес-економіка» дозволяє поєднати ці два напрями та сформувати компетентності широкого спектру дії. Так, фахівці з бізнес-економіки по закінченню навчання за освітньою програмою отримують спеціальну підготовку зі стратегічного управління, формування людських команд, лідерства, адміністрації, цифрового маркетингу, фінансів та сталого розвитку.

Цей напрям пропонує бачення авангардного бізнесу, що унікально пов'язує економіку з бізнес-адмініструванням. Він поєднує в собі знання з економіки, науки про дані, технології, економетрику та статистику з високими сферами застосування, такими як маркетинг, фінанси, операції, інновації та стратегія. Таким чином, він надає такі інструменти аналізу, які дозволять приймати бізнес-рішення та інновації з надзвичайної точки зору, який не дає жодна інша освітня програма.

Університети Західної Європи пропонують оновлення системи економічних знань, яке супроводжується вимогами ділового світу та передбачає професійний вплив його випускників. Навчання бакалавра з бізнес-економіки включає вміст цифрової стратегії та можливість проходження курсів з цифрового маркетингу, аналітичних методів та програмування, наукових даних та інших з переліку предметів, пропонованих університетами через їхнє цифрове ядро. Таким чином, студентів надається можливість розширити свої можливості для економічного аналізу та впливу на бізнес за допомогою використання цифрових інструментів.

Бакалавр з бізнес-економіки схожий з бакалавром з бізнес-адміністрування основою навчання в галузях економіки, соціальних наук, фінансів та управлінського обліку, але відрізняється тим, що він орієнтований на використання кількісних інструментів для прийняття рішень у галузях. Висока складність навчання за спеціальністю «Бізнес-економіка», на відміну від бакалавра з економіки, полягає в тому, що увага зосереджена на бізнесі – чи то у створених компаніях, чи на нових підприємствах.

Освітня програма «Бізнес-економіка» готує професіоналів із сильним покликанням зрозуміти, як працює бізнес, на основі кількісного аналізу та яким чином можливо розвивати бізнес на основі цієї здатності.

Ті, хто вирішить навчатися у галузі бізнес-економіки, поділяють підприємницький характер та практичний інтерес до бізнесу, а також мають покликання до аналітичної діяльності та прикладних методів.

Бакалавр з бізнес-економіки має такі переваги перед іншими економічними спеціальностями:

- 1) має аналітичне бачення, що засноване на використанні кількісних інструментів;
- 2) робить акцент на прийнятті рішень на основі кількісного аналізу;
- 3) має навичку розвитку застосування інструментів кількісного аналізу та розвитку бізнесу на їх основі.

По закінченню опанування освітньої програми з «Бізнес-економіки» в закордонних університетах майбутній фахівець має можливість отримати компетентності:

- 1) аналізувати середовище та обирати змінні, які впливають на об'єкт дослідження;
- 2) шукати бібліографічну, статистичну, документальну інформацію тощо, що стосується соціально-економічних питань, а також знаходити відповідну соціально-економічну інформацію в Інтернеті, отримувати її, фіксувати та класифікувати до основних програмних продуктів;
- 3) керувати базовими програмними пакетами, щоб мати змогу доставляти звіти, записи, реєструвати бази даних та виконувати описову статистику та аналіз висновків, крім підготовки професійних презентацій щодо них;
- 4) застосувати принципи та прийоми описової статистики та теорії ймовірності до економічних проблем;
- 5) знати та аналізувати історичні економічні факти та думки, щоб зрозуміти змінні, які впливають на економіку, її вплив на організації, її зв'язок із

державною політикою в економічних питаннях з метою передбачення подій та проведення перспективних та планових ефективних заходів;

6) освоїти та застосувати знання з економетрики до проблем та економічного аналізу, щоб виявити взаємозв'язок між змінними та / або зробити прогнози;

7) застосовувати та інтерпретувати результати статистичного висновку з метою формування пропозицій щодо вирішення економічних проблем;

8) проводити аналіз у питаннях прогнозування та планування;

9) знати та інтерпретувати фінансову звітність, а також на її основі робити фінансові прогнози;

10) проводити економічний аналіз попиту та пропозиції на продукцію та послуги, а також аналіз внутрішнього функціонування приватної чи громадської організації та середовища, в якому вона працює;

11) інтерпретувати та оцінювати макроекономічні аспекти, а також їх вплив на приватні та державні організації;

12) інтерпретувати та оцінювати світову економіку з метою пізнання та прогнозування її впливу на національну макро- та мікроекономіку;

13) знати та оцінювати інструменти міжнародної торгівлі, такі як тарифи чи договори, з метою пошуку конкурентних переваг для національних організацій;

14) консультувати компанії щодо розробки та впровадження їх організаційних структур, фінансових прогнозів та стратегій діяльності;

15) проводити дослідження ринку для установ та організацій;

16) аналізувати економічний вплив екологічних законів;

17) створювати нові інтелектуальні навички, які дозволять навчитися вчитися та генерувати дослідження;

18) мати соціальну прихильність з організацією та власним навчанням, етичні цінності, чесність, толерантність та повагу;

19) розвивати підприємницьке ініціативне, креативне та інноваційне ставлення;

20) мати здатність до лідерства, бути адаптованим до роботи в команді, в міждисциплінарних групах та вирішувати економічні проблеми у будь-якій організації.

Слід зазначити, що бакалавр із бізнес-економіки має можливість працювати у сфері консалтингу, управління фінансами, логістики, планування, аналітики та оцінки світової торгівлі.